

Bijenvolk gered, een imkergezin erbij

Arie Keijzer, VBBN subvereniging Assen

'Zorgen jullie dat tegen die tijd de beesten weg zijn? Er zijn middeltjes voor, dat spuit je in het vlieggat' weet de aannemer te vertellen. Borge en Mieke knikken van 'ja'. Het is half april en over een paar weken begint de verbouwing: 'Wat sneu voor die bijen. Ze zaten er al toen we hier kwamen wonen. Zou een imker er nog iets aan hebben? In de buurt van de rotonde in de Europa-oost woont een imker want die heeft 's zomers altijd een tafeltje met potjes honing bij de weg'. Ze gaan langs en leggen de vraag voor aan imker Harry. Die belt mij weer want Harry en ik imkeren meestal samen. We spreken af om te gaan kijken. Daar aangekomen tonen Borge en Mieke groot medeleven met 'hun' bijenvolk dat straks zo droevig aan z'n eind moet komen.

Het nest zit boven in de nok van de woonboerderij. Een meter of acht hoog. Nee, het wordt geen eenvoudige operatie. Borge en Mieke vinden het goed wanneer we al een paar planken wegbreken om het nest bloot te leggen.

We spreken af om een volgende avond met bijenmaterieel (o.a. een korf, een tafeltje, jute zak) terug te komen. Inmiddels staan twee ladders gereed. Alles is klaar voor de operatie: 'Red het bijenvolk'. Eerst ruimen we de drie planken op. Ja hoor, daar zit het nest precies achter. Wild vliegen de bijen rond tegen het onrecht hen aangedaan. Er is eerst niet tussen te komen. We wachten even en na een kwartiertje gaan we aan de slag. Harry steekt de raten los en reikt de brokken aan. Ik leg de stukken in de korf. Wie denkt dat de bijen op het broed blijven zitten vergist zich. Er komt hooguit een handje vol bijen in de korf. De rest vliegt terug in de massa die wild rondvliegt. Zodra Harry klaar is met zijn operatie dalen we af en zetten de korf op de jute zak die klaar ligt op het tafeltje, ongeveer zeven meter van het oorspronkelijke nest. Een korf met broed in alle stadia en veel te weinig bijen. De rest trok zich samen in een tros op de plek waar het nest gezeten had. Voor ons gevoel moest daar de koningin ook tussen zitten. Teleurstelling. We moesten berusten in de gedachte dat een imker niet altijd z'n zin krijgt in zijn omgang met bijen. Borge en Mieke zagen in dat een bakkie koffie als troost nu wel erg welkom was. We raakten aan de praat, uiteraard ook over bijen. Op een gegeven

moment vroegen we aan Borge en Mieke of ze dit volkje graag voor zichzelf hadden willen houden. Ze keken elkaar verrast aan en zonder direct antwoord te geven zeiden ze: 'En dan voor ons zelf beginnen met imkeren? We hebben er totaal geen verstand van. Maar wat we te horen krijgen is wel erg interessant...!' Het is haast donker wanneer we naar huis gaan.

Toen de eerste zonnestralen een beetje warmte gaven maakte een verkenner zich los uit de bijentros om wat rond te vliegen. Ze bekeek de omgeving en kon vaststellen dat die er net zo uit zag als gisteren. Alleen de planken waren weg en op de grond stond iets wat ze niet kende:

Gisteravond was er iets vreselijks gebeurd. 'We zaten allemaal binnen om de dingen van de dag door te nemen toen met een luid gekraak de houten wand werd weggebroken. Het veilige broednest lag open en bloot in de buitenlucht. Iedereen die maar vliegen kon ging op de vleugels. Er stond een bewegend wezen op een ladder. Die stak alle raten weg en binnen een paar minuten was het hele nest verdwenen. We bleven met een groot trauma achter en gingen totaal ontredderd een tros vormen op de plek waar eerder het nest zat. De koningin had het wel heel zwaar. Ze was in haar volle leg en nu waren er opeens geen lege broedcellen meer. Ze probeerde de eitjes op te houden en dat viel niet mee. De nacht verliep verder rustig al waren de bijen koud en doodsbang.'

De verkenner nam zich voor om voorzichtig te werk te gaan. Ze ging op de vleugels en liet zich dalen in de richting van het tafeltje met ronde koepel. Het was een bijenkorf maar dat wist ze niet. Al snel drong er een vertrouwde geur haar neus binnen, de geur van honing en broed in alle stadia: Verhip, het was hun eigen broed...! Pijsnel keerde ze terug naar de tros en meldde het nieuws. Er werd door haar collega's smalend en ongelovig op gereageerd. Maar enkele bijen vonden het toch de moeite waard om mee te gaan kijken en ruiken. Ze ontdekten een vlieggat en gingen naar binnen. Het was één grote ruïne wat ze zagen. De brokken raat lagen schots en scheef door elkaar. Enkele bijen kropen verkleumd over het gesloten broed, hun broed. Ze gingen terug om versterking te halen. Met heel veel moeite wisten ze weer een aantal bijen mee te krijgen. Het duurde uren maar steeds meer bijen trokken richting korf. De

koningin kreeg het steeds zwaarder. Haar aanhang brokkelde af. Wat was wijsheid? Ook zij kreeg de indruk dat het haar nest was dat daar in die korf zat. Kon ze wel vliegen? Voorzichtig oefende ze. De nog aanwezige bijen moedigden haar aan om toch vooral door te gaan. 'Je kunt het!' riepen ze haar toe. Ze trok haar poten omhoog en daar hing ze in de lucht. Langzaam daalde ze in de richting van de korf. Alle bijen trokken met haar mee en vanuit de korf kwamen ze haar tegemoet. Het waren allemaal haar bijen. Ze landde veilig in de buurt van de vliegopening en stapte naar binnen. Ze deinsde terug. Wat een chaos. Ze beseftte dat het broed door de koude nacht allemaal dood zou zijn. Het stond haar opeens allemaal erg tegen. Bijen uit haar omgeving wisten haar over te halen om een eitje te leggen. Dat gaf haar een enorme kick en ze besloot meteen om door te leggen. Uiteindelijk hadden alle bijen de weg naar de korf gevonden. Best wel een aardige woning, zo'n korf. Deed niet onder voor de plek onder de nok van het dak.

Na een paar dagen gewenning gebeurde er iets wat de bijen opnieuw de schrik op het lijf joeg. Ze zaten net allemaal binnen toe het vlieggat werd dicht gepropt met papier. De korf bewoog naar hun gevoel heftig heen en weer. Iets wat ze nog nooit eerder meegemaakt hadden. Na een kwartiertje keerde de rust weer en later werd het vlieggat geopend. Verkenners keken even snel om de hoek. Een donkere, vreemde wereld, maar alles leek veilig.

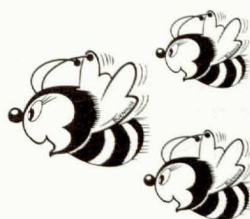
Na een dag of drie gebeurde er iets dat het geteisterde bijenvolk weer hartkloppingen bezorgde. De

korf werd op z'n kop gezet en leeggehaald. De stukken raat werden, met bijen en al, onder in een houten kast geplaatst. Daar bovenop kwam een hele rij prachtige raten. Ze keken hun ogen uit en haalde de koningin erbij. Ze barstte in tranen uit en riep: 'Zo heb ik het altijd gewild, wat heb ik hier naar verlangd'. Ze liet haar achterlijf zakken in een van de cellen en legde een eitje. Het eerste van de honderden die op die dag nog zouden volgen. 'Mij krijgen ze hier niet meer weg' zei ze vastbesloten.

Borge en Mieke vonden het boeiend om te zien en te horen wat voor kapriolen het volk allemaal meemaakte. Gaandeweg werd het 'hun' volk. Ze besloten een kast aan te schaffen om zelf te gaan imkeren. Mits Harry en ik hen wilden inwerken. Dat doen we met alle plezier. Het volk is weer verhuisd en staat nu op het erf van Borge en Mieke, 100 meter van de plek waar ze eerder zaten. De bijen zijn de oude plek en het trauma inmiddels vergeten. Het is eind juli en het volk is behoorlijk gegroeid. Alles is in gereedheid gebracht om straks wat heidehoning te winnen want de heide ligt vlakbij. Wij vonden het een heel bijzondere redding van een bijenvolk en we wensen Borge en Mieke veel succes en plezier toe met hun bijenvolk.

advertentie

IMKERSHOP 'HET BIJENHUIS'

Een imker met verstand
wordt bij Het Bijenhuis vaste klant

Voor snelle bestelservice

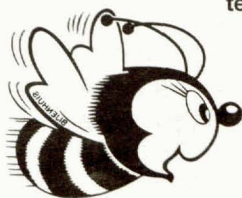
tel 0317 422 733

fax 0317 424 180

e bijenhuis@bijenhuis.nl

Grintweg 273

6704 AP Wageningen

online winkelen bij www.bijenhuis.nl

Opleiding leraar bijenteelt

De Commissie Bijenteeltonderwijs organiseert in 2005 weer een opleiding tot leraar bijenteelt. De opleiding bestaat uit een A- en een B-gedeelte. Voor elk deel wordt één cursusjaar gereserveerd. Zie voor toelatingseisen en meer bijzonderheden de publicatie in het maandblad van september 2004.

Aanmelding

Voor meer informatie over de inhoud van de cursus kan men bij het secretariaat van de VBBN een informatiebulletin aanvragen. Hier is ook het aanmeldingsformulier te verkrijgen.

Secretariaat VBBN, Postbus 90, 6720 AB Bennekom,
0317-42 24 22, fax 0317-42 41 80,
E: redactie@vbbn.nl